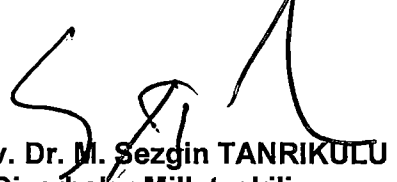

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sağlık Bakanı Sayın Prof. Dr. Kemal MEMİŞOĞLU tarafından Anayasa'nın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili

Türkiye'de kuduz riskli temas sayısının son yıllarda ciddi biçimde artması, kuduz nedeniyle ölüm vakalarının yaşanmaya devam etmesi ve özellikle çocukların da bu vakalar arasında yer alması, koruyucu sağlık hizmetlerinin etkinliği ve ilgili kamu kurumlarının sorumlulukları konusunda ciddi soru işaretleri yaratmaktadır.

Sağlık Bakanlığı verilerine dayandırılan bilgilere göre 2024 yılında 470.918 olan kuduz riskli temas sayısının 2025 yılında 570.055'e yükselmiş olması, bir yıl içerisinde yaklaşık 100 bin vakalık artış yaşandığını göstermektedir.

Diğer taraftan Sağlık Bakanlığının 7 Şubat 2025 tarihinde 81 ile gönderdiği yazıda sağlık kuruluşları ve yerleşkelerinde sahipsiz hayvanların bulunmasının halk sağlığı açısından risk oluşturduğu belirtilmiş ve gerekli tedbirlerin alınması istenmiştir.

Bu çerçevede;

1. 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025 ve 31 Ağustos 2026 tarihi itibarıyla Türkiye genelinde kaç kuduz riskli temas vakası kaydedilmiştir? Bu sayıların illere, yaş gruplarına ve temas edilen hayvan türüne göre dağılımı nedir?
2. Türkiye'de kuduz riskli temas sayısının 2024 yılında 470.918 iken 2025 yılında 570.055'e yükselmesinin nedenleri Bakanlığınız tarafından araştırılmış mıdır? Bir yılda yaklaşık 100 bin kişilik artışın temel nedenleri nelerdir?
3. Kuduz riskli temas vakalarındaki bu artış, Bakanlığınız tarafından bir halk sağlığı sorunu veya olağanüstü artış olarak değerlendirilmekte midir? Değerlendirilmiyorsa hangi bilimsel gerekçeyle değerlendirilmemektedir?
4. Son 10 yılda Türkiye'de kaç kişiye kuduz tanısı konulmuş, kaç kişi kuduz nedeniyle hayatını kaybetmiştir? Ölenlerin kaç çocuk, kaç 18 yaş altı yurttıştır?
5. Kuduz nedeniyle hayatını kaybeden kişilerin kaç, hayvanla temas ettikten sonra herhangi bir sağlık kuruluşuna hiç başvurmamıştır; kaç başvurmasına rağmen aşı veya immünglobulin uygulaması tamamlanmadan hastalığa yakalanmıştır?
6. Son 10 yılda kuduz nedeniyle gerçekleşen ölümlerden herhangi birinde sağlık hizmetine erişimde gecikme, yanlış yönlendirme, eksik aşılama, aşı stokunun bulunmaması veya sağlık personeli ihmali tespit edilmiş midir? Kaç olay hakkında idari veya adli soruşturma başlatılmıştır?
7. Türkiye genelinde kuduz aşısı bulunmaması veya aşıya erişimde sorun yaşanması nedeniyle Bakanlığınıza, il sağlık müdürlüklerine, CİMER'e veya sağlık kuruluşlarına son beş yılda kaç şikâyet ulaşmıştır?
8. Son beş yılda hangi illerde ve hangi tarihlerde kuduz aşısı veya kuduz immünglobulini stok sorunu yaşanmıştır? Bu nedenle başka bir hastaneye veya başka bir ile sevk edilen kaç yurttış bulunmaktadır?
9. Kuduz riskli temas yaşayan bir yurttışın Türkiye'nin her il ve ilçesinde 24 saat içerisinde aşıya erişebilmesi garanti edilmekte midir? Edilmiyorsa hangi il ve ilçelerde bu hizmet kesintisiz verilememektedir?

10. 2025 yılında kaydedilen 570.055 kuduz riskli temas vakasının kaç köpek, kaç kedi, kaç çiftlik hayvanı, kaç yabani hayvan kaynaklıdır?
11. 2025 yılında kuduz riskli temas nedeniyle toplam kaç doz kuduz aşısı uygulanmıştır? Kaç kişiye kuduz immünglobulini verilmiştir? Bu hizmetlerin kamu bütçesine toplam maliyeti nedir?
12. Kuduz riskli temas sayısındaki artışın devam etmesi halinde Bakanlığınızın 2026 ve 2027 yıllarına ilişkin ulusal kuduzla mücadele hedefi nedir? Vaka sayısının azaltılmasına yönelik ölçülebilir bir hedef belirlenmiş midir?
13. Türkiye’de kuduz riskli temasların sayısının her yıl yüz binlerle ifade edilmesine rağmen, Bakanlığınız neden düzenli ve kamuoyunun kolayca erişebileceği bir aylık veya yıllık kuduz risk haritası yayımlamamaktadır?
14. Kuduz vakalarının ve riskli temasların il, ilçe, yaş, hayvan türü ve temas şekline göre ayrıntılı istatistikleri neden düzenli olarak kamuoyuyla paylaşılmamaktadır?
15. Sağlık Bakanlığının 7 Şubat 2025 tarihli yazısıyla sağlık kuruluşları ve yerleşkelerinde sahipsiz hayvan bulunmaması yönünde talimat verilmesine rağmen, bu talimatın Türkiye genelinde uygulanıp uygulanmadığı hangi yöntemle denetlenmektedir?
16. 7 Şubat 2025 tarihinden 31 Ağustos 2026’ya kadar Türkiye genelinde kaç kamu hastanesi, şehir hastanesi, eğitim ve araştırma hastanesi, üniversite hastanesi ve aile sağlığı merkezi bu kapsamda denetlenmiştir?
17. Yapılan denetimlerde kaç sağlık kuruluşunun bahçesinde, yerleşkesinde veya bina içerisinde sahipsiz kedi veya köpek bulunduğu tespit edilmiştir?
18. Bakanlığınızın açık talimatına rağmen sahipsiz hayvanların sağlık kuruluşlarında barındırılmaya devam edildiği tespit edilen kaç hastane hakkında idari işlem yapılmıştır? Herhangi bir hastane yöneticisi hakkında soruşturma açılmış mıdır?
19. Sağlık kuruluşlarının içerisinde veya bahçelerinde bulunan sahipsiz hayvanların hasta, hasta yakını veya sağlık personelinin ısırdığı ya da tırmaladığı kaç olay Bakanlığınız kayıtlarına geçmiştir?
20. Son beş yılda hastane veya diğer sağlık kuruluşlarının yerleşkelerinde gerçekleşen hayvan saldırıları nedeniyle kaç kişi kuduz aşısı olmak zorunda kalmıştır?
21. Bakanlığınızın 81 ile gönderdiği talimatlara rağmen sağlık kuruluşlarında sahipsiz hayvanların bulunmaya devam etmesi halinde bunun sorumluluğu kimdedir? Talimatı uygulamayan hastane yöneticilerinin sorumluluğuna ilişkin hangi yaptırımlar öngörülmektedir?
22. Türkiye genelinde sahipsiz hayvan kaynaklı ısırma ve tırmalama vakalarının azaltılması konusunda Sağlık Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı ile yerel yönetimler arasında ortak bir veri sistemi bulunmakta mıdır?
23. Bakanlıklar ve belediyeler arasında ortak bir veri sistemi bulunmuyorsa, yılda yüz binlerce kuduz riskli temas yaşanan bir ülkede halen ortak bir kayıt ve takip sisteminin oluşturulmamasının gerekçesi nedir?
24. Kuduz riski yüksek olarak belirlenen il ve ilçeler hangileridir? Bu bölgelerde genel uygulamadan farklı hangi ek halk sağlığı tedbirleri alınmıştır?
25. Çocukların hayvan ısırması veya tırmalaması sonrasında durumu ailelerine bildirmemesi ihtimali göz önüne alınarak, okullarda kuduz ve hayvan teması konusunda Sağlık Bakanlığı ile Millî Eğitim Bakanlığının ortak bir eğitim programı bulunmakta mıdır?
26. Türkiye genelinde aile hekimleri, acil servisler ve çocuk hastalıkları birimlerinin kuduz riskli temasın değerlendirilmesi konusunda güncel rehberlere uygun hareket edip etmediği denetlenmekte midir?
27. Son beş yılda kuduz profilaksisinin eksik veya hatalı uygulanması nedeniyle hakkında inceleme yapılan kaç sağlık personeli bulunmaktadır?
28. Türkiye’de insan kuduz vakalarının tamamen ortadan kaldırılması için Bakanlığınızın belirlediği bir hedef tarih var mıdır? Varsa bu hedef hangi yıldır; yoksa neden böyle bir hedef belirlenmemiştir?
29. Dünya Sağlık Örgütü’nün insanlarda köpek kaynaklı kuduz ölümlerinin sona erdirilmesine yönelik hedefleri dikkate alındığında Türkiye’nin mevcut kuduzla mücadele performansı Bakanlığınız tarafından yeterli görülmekte midir?

30. Yılda yarım milyondan fazla vatandaşın kuduz riskli temas nedeniyle sağlık kuruluşlarına başvurduğu bir ülkede, mevcut tablonun halk sağlığı politikalarının başarısı olarak değerlendirilmesi mümkün müdür?
31. Kuduz riskli temas sayısının yükselmesinde sahipsiz hayvan popülasyonundaki artışın payına ilişkin Bakanlığınızın elinde bilimsel bir çalışma bulunmakta mıdır? Bulunuyorsa sonuçları nelerdir?
32. Son beş yılda kuduz riskli temas nedeniyle hastanelere başvuran vatandaşların kaçısı daha önce aynı veya farklı bir hayvan nedeniyle kuduz aşısı olmak zorunda kalmıştır?
33. Kuduz aşısı ve immünglobulin temini için 2020-2026 yılları arasında yıllar itibarıyla ne kadar kamu kaynağı harcanmıştır? Bu ürünlerin ne kadarı ithal edilmektedir?
34. Kuduz riskli temas sayılarının artması sonucunda kamuya yüklenen aşılama maliyetinin azaltılması amacıyla koruyucu ve önleyici politikalarda hangi somut değişiklikler yapılmıştır?
35. Bakanlığınız, kamuoyunda görünürlüğü bulunan kişilerin sosyal medya üzerinden yaptığı bireysel sağlık hizmeti taleplerine hızlı biçimde yanıt verirken, Türkiye'nin dört bir yanında aynı veya daha ağır tıbbi durumda bulunan yurttaşların aynı hizmete eşit ve objektif kriterlerle ulaşmasını nasıl güvence altına almaktadır?
36. Son beş yılda hava ambulansı talebinde bulunan kaç hasta için talep kabul edilmiş, kaç hasta için reddedilmiştir? Reddedilen vakaların ret gerekçeleri nelerdir?
37. Sosyal medya aracılığıyla Sağlık Bakanına veya üst düzey Bakanlık yöneticilerine doğrudan ulaşılması, ambulans uçak, sevk veya yatak temini gibi sağlık hizmetlerinde karar sürecini herhangi bir şekilde etkilemekte veya hızlandırmakta mıdır?
38. Kamuoyunda tanınmış kişilerin yakınları için kullanılan ambulans uçak hizmetleri ile diğer vatandaşların hava ambulansı taleplerinde aynı tıbbi kriterler ve aynı karar mekanizması uygulanmakta mıdır?
39. Son beş yılda Bakan veya Bakanlık yöneticilerine sosyal medya aracılığıyla yapılan çağrı sonrasında hava ambulansı veya özel sevk imkânı sağlanan kaç hasta bulunmaktadır?
40. Bakanlığınız, Türkiye genelinde artan kuduz riskli temas vakaları ve meydana gelen ölümler karşısında kamuoyuna kapsamlı bir açıklama yapmayı, mevcut uygulamalardaki eksiklikleri ortaya koymayı ve ulusal bir kuduzla mücadele eylem planını kamuoyuyla paylaşmayı düşünmekte midir?